

Fremsat den 23. april 2025 af forsvarsministeren (Troels Lund Poulsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.

(Bekæmpelse af ulovlig droneaktivitet ved militære områder m.v.)

§ 1

I lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 708 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Forsvaret kan neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under forsvarets bevogtning.

Stk. 2. I øvelsesøjemed kan forsvaret efter samtykke fra droneejeren eller fjernpiloten neutralisere droner, der befinder sig i de zoner, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser finder ikke anvendelse på forsvarets aktiviteter efter stk. 1 og 2.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets nærmere indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1. Flyvning med droner ved militære områder m.v.
 - 2.1.2. Neutralisering af droner
 - 2.1.2.1. Retsplejeloven
 - 2.1.2.2. Forsvarsloven
 - 2.1.2.3. Straffeloven
 - 2.1.2.4. Radioudstysloven og frekvensloven
 - 2.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Forsvaret har gennem de seneste år oplevet en øget ulovlig droneaktivitet ved bl.a. militære områder. Samtidig bliver droner i stigende grad anvendt til bl.a. spionage, sabotage og terrorisme. Derudover kan droner ved deres blotte tilstedeværelse forstyrre Forsvarets aktiviteter, herunder påvirke flyvesikkerheden ved militære flyvestationer.

Droner er i dag let tilgængelige, og de kan købes på det private marked. Endvidere er droner typisk udstyret med kameraer, der kan levere billeder og videoer i høj opløsning. Visse af de større droner kan også bære og fragte sprængladninger og lignende. Droner, der befinder sig i en flyveforbudszone ved militære områder m.v., kan dermed udgøre en væsentlig risiko for den nationale sikkerhed.

Der er både EU-retligt og nationalt fastsat regler for, hvor og under hvilke omstændigheder der må flyves med droner, der også kaldes ubemandede luftfartøjer. Reglerne for flyvning med droner findes i dag bl.a. i bekendtgørelse nr. 1649 af 12. december 2023 om supplerende bestemmelser til gennemførelsesforordning (EU) 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer (dronebekendtgørelsen).

Dronebekendtgørelsen fastsætter bl.a. flyveforbudszoner (zoner, hvor der ikke må flyves med droner) ved militære områder m.v. Flyvning i strid med de fastsatte flyveforbudszoner kan efter dronebekendtgørelsen straffes med bøde, men bekendtgørelsen indeholder ikke hjemmel til at neutralisere droner gennem eksempelvis påvirkning, forstyrrelse, uskadeliggørelse og tilintetgørelse. Politiet har under visse

omstændigheder hjemmel i politiloven og retsplejeloven til at neutralisere droner, der udgør en trussel.

Forsvarsministeriet anser det for at være afgørende for varetagelsen af den nationale sikkerhed – herunder beskyttelsen af Forsvaret og allierede styrker her i landet – samt for den ydre bevogtning af de kongelige slotte og palæer, at Forsvaret har mulighed for efter en konkret vurdering at reagere hurtigt og effektivt på droner, der ulovligt befinder sig ved militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen som udgangspunkt er flyveforbud.

Det foreslås med dette lovforslag, at Forsvaret får hjemmel til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning. Det svarer til de militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen er fastsat flyveforbudszoner.

Lovforslaget vil endvidere indebære, at Forsvaret i øvelsesøjemed efter samtykke fra droneejeren eller fjernpiloten vil kunne neutralisere droner, der befinder sig i de zoner ved militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen er flyveforbud.

Lovforslaget er en del af et bredere arbejde i regeringen, som skal sikre en tidssvarende regulering af droneområdet.

Henset til den hastige teknologiske udvikling på droneområdet lægges der med lovforslaget op til, at Forsvaret får frit valg i forhold til, hvilke midler Forsvaret vil anvende til at neutralisere en drone. Det forudsættes dog, at Forsvarets

neutralisering af droner vil blive tilrettelagt på en måde, hvorefter der alene vil være en lav risiko for, at udenforstående bliver påvirket af Forsvarets aktiviteter. I dag vil neutralisering eksempelvis kunne ske ved kinetiske modforanstaltninger (fysisk nedtagning) eller elektroniske modforanstaltninger (såsom jamming). For at give Forsvaret mulighed for at anvende elektroniske modforanstaltninger lægges der med lovforslaget op til at fravige lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser.

2. Lovforslagets nærmere indhold

2.1. Gældende ret

2.1.1. Flyvning med droner ved militære områder m.v.

Efter § 126 a i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 118 af 31. januar 2024 (luftfartsloven), forstås ved en drone ethvert ubemandet luftfartøj, der opereres eller er beregnet til at operere autonomt eller blive fjernstyret uden en pilot ombord.

Der er både EU-retligt og nationalt fastsat regler for, hvor og under hvilke omstændigheder der må flyves med droner.

Den EU-retlige regulering af flyvning med droner findes bl.a. i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/947 af 24. maj 2019 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer (droneforordningen). Droneforordningen fastsætter de nærmere bestemmelser for operation af ubemandede luftfartøjssystemer (det vil sige flyvning med droner) samt for personale, herunder fjernpiloter og organisationer, der er involveret i disse operationer.

Droneforordningen er suppleret af reglerne i Trafikstyrelsens bekendtgørelse nr. 1649 af 12. december 2023 om supplerende bestemmelser til gennemførelsesforordning (EU) 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer (dronebekendtgørelsen).

Dronebekendtgørelsen fastsætter bl.a. i § 9 regler om afstandskrav til såkaldte flyvesikringskritiske områder. Flyvesikringskritiske områder er områder, hvor der er særlig stor risiko for sammenstød med andre luftfartøjer eller lavthængende genstande, som vil kunne resultere i et havari.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 9, stk. 1, bl.a., at droneoperationer ikke må finde sted nærmere end 8 km horisontal afstand fra en bane på en militær flyvestation. Er fjernpiloten indehaver af et kompetencecertifikat, må droneoperationer finde sted fra 5 km indtil 3 km horisontal afstand fra en bane på en militær flyvestation, og flyvehøjden må ikke overstige 40 meter over banehøjden, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2. Er fjernpiloten indehaver af et kompetencecertifikat, må droneoperationer finde sted fra 3 km indtil 2 km horisontal afstand fra en bane på en militær flyvestation, og flyvehøjden må ikke overstige 30 meter over banehøjden, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3.

Trafikstyrelsen har i medfør af dronebekendtgørelsens § 30 udstedt en generel dispensation til, at en fjernpilot, der er indehaver af et kompetencecertifikat, må flyve i afstanden fra 8 km indtil 5 km fra den militære flyvestation, jf. § 9

i dronebekendtgørelsen, når flyvehøjden ikke overstiger 40 meter over banehøjden.

Trafikstyrelsen kan i medfør af dronebekendtgørelsens § 9, stk. 4, give tilladelse til, at bekendtgørelsens § 9, stk. 1-3, fraviges. Tilladelsen kan gives, bl.a. hvis droneoperationen har et samfundsnyttigt, forskningsmæssigt eller kommercielt formål, droneoperationen er nødvendig, og formålet med opgaven i væsentlighed forspildes, fordyres eller på anden måde forringes, hvis den skal gennemføres på en anden måde end med en drone. Derudover er det en betingelse, at fjernpiloten har et kompetencecertifikat, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 3.

Dronebekendtgørelsen fastsætter i § 12 regler om droneoperationer ved civillisteslotte og kulturejendomme og -slotte.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 12, stk. 1, at droneoperationer som udgangspunkt ikke må finde sted nærmere end 150 meter horisontal afstand fra følgende civillisteslotte: 1) De fire palæer på Amalienborg, 2) Fredensborg Slot, 3) Sorgenfri Slot, 4) Gråsten Slot, 5) Jagtslottet Eremitagen og 6) Amaliegade 18 (Det Gule Palæ), jf. dog bekendtgørelsens § 12, stk. 4-6.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 12, stk. 4, at Trafikstyrelsen eller den, som Trafikstyrelsen efter forudgående aftale overlader beføjelsen efter § 152 i luftfartsloven, i særlige tilfælde kan give tilladelse til droneoperationen, hvis ansøgeren kan godtgøre, dels at droneoperationen har et samfundsnyttigt, kommercielt eller forskningsmæssigt formål, dels at droneoperationen er nødvendig, og formålet med opgaven i væsentlighed forspildes, fordyres eller på anden måde forringes, hvis den skal gennemføres på en anden måde end med en drone. Derudover følger det af bestemmelsen, at fjernpiloten skal have et kompetencecertifikat.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 12, stk. 5, at hvis et civillisteslot er under Forsvarets bevogtning, skal Forsvarets samtykke indhentes. Droneoperationer må i sådanne tilfælde ikke finde sted nærmere end 300 meter horisontal afstand fra slottet uden tilladelse.

I dronebekendtgørelsens § 13 er der fastsat regler om afstandskrav til militære områder og fartøjer.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 13, stk. 1, at droneoperationer ikke må finde sted nærmere end 1000 meter horisontal afstand fra militære områder, herunder skydetræner og andre øvelsesområder, og midlertidige militære områder, medmindre der forinden er indhentet tilladelse fra Forsvarskommandoen.

Efter dronebekendtgørelsens § 13, stk. 2, må droneoperationer ikke finde sted nærmere end 300 meter horisontal afstand fra militært område, der ligger i en byzone, medmindre der forinden er indhentet tilladelse fra Forsvarskommandoen.

Droneoperationer må ikke finde sted nærmere end 1000 meter horisontal afstand fra militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner, medmindre der forinden er indhentet tilladelse fra Forsvarskommandoen, jf. dronebekendtgørelsens § 13, stk. 3.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 13, stk. 4, at droneoperationer ikke må finde sted nærmere end 300 meter horisontal afstand fra militære flådefartøjer, der ligger til kaj i en havn, der ikke er en flådehavn, medmindre der forinden er indhentet tilladelse fra Forsvarskommandoen. Når et flådefartøj er lagt fra land, må en droneoperation ikke finde sted nærmere end 1000 meter horisontal afstand fra flådefartøjer, medmindre der forinden er indhentet tilladelse fra Forsvarskommandoen. Flyveforbudszonen for droner omkring flådefartøjer strækker sig dog i intet tilfælde mere end 300 meter ind over land målt fra højeste daglige vandstandslinje.

Dronebekendtgørelsen fastsætter i bekendtgørelsens §§ 28 og 29 regler om droneoperationer tæt på eller over flyvesikringskritiske områder og andre geografiske dronezoner.

Det følger af dronebekendtgørelsens § 28, stk. 1, at en offentlig myndighed kan foretage operative operationer over områder samt over flyvehøjder eller tættere på end de afstandskrav, der bl.a. er fastsat for indehavere af kompetencecertifikat i bekendtgørelsens § 9, efter procedurer aftalt mellem den offentlige myndighed og Trafikstyrelsen.

Efter dronebekendtgørelsens § 29, stk. 1, 1. pkt. kan en offentlig myndighed foretage operative operationer over eller horisontalt tættere på end de afstandskrav, der er fastsat for områder og bygninger, som bl.a. er omfattet af bekendtgørelsens §§ 9-19.

Det følger desuden af dronebekendtgørelsens § 30 vedrørende dispensation, at Trafikstyrelsen i særlige tilfælde kan dispensere fra bestemmelserne, herunder afstandskrav og kompetencekrav, i bekendtgørelsen, når det skønnes foreneligt med de hensyn, der ligger til grund for de pågældende bestemmelser, herunder internationale bestemmelser på området. Rigspolitiet og Forsvarskommandoen skal give samtykke, hvis Trafikstyrelsen dispenserer fra bestemmelserne i § 9 og §§ 11-13.

Overtrædelse af bestemmelserne i dronebekendtgørelsens § 9, stk. 1-3, § 12, stk. 1-3 og stk. 5, samt § 13 straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 33, stk. 1.

Politiet er ikke omfattet af dronebekendtgørelsen, herunder flyveforbudsbestemmelserne. Det følger af § 2 i bekendtgørelse nr. 2274 af 29. december 2020 om politiets anvendelse af droner, at politiets anvendelse af droner til brug for løsningen af politimæssige opgaver samt for politiets uddannelses- og øvelsesvirksomhed er undtaget fra § 126 b i luftfartsloven og forskrifter udstedt med hjemmel i bestemmelsen.

2.1.2. Neutralisering af droner

Dronebekendtgørelsen indeholder ikke hjemmel til at neutralisere droner.

Politiet har imidlertid under visse omstændigheder hjemmel til at neutralisere droner, der udgør en trussel.

2.1.2.1. Retsplejeloven

Politiet har i retsplejeloven under visse betingelser hjemmel til at forstyrre eller afbryde radio- og telekommunikation i et område.

Det følger således af retsplejelovens § 791 c, stk. 1, at politiet kan forstyrre eller afbryde radio- eller telekommunikation i et område, hvis der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge, at der i det pågældende område vil blive begået en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, og som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Efter retsplejelovens § 791 c, stk. 3, sker indgreb efter stk. 1 efter rettens kendelse. Såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan politiet træffe beslutning om at foretage indgrebet, jf. retsplejelovens § 791 c, stk. 4, 1. pkt.

Hjemlen i retsplejelovens § 791 c, stk. 1, tager navnlig sigte på forhindring af terrorhandlinger. Anvendelse af elektroniske modforanstaltninger til at forstyrre signalet til droner vil være omfattet af bestemmelsen, f.eks. hvis dronerne måtte blive anvendt som led i terrorangreb eller anden alvorlig kriminalitet. Eftersom overtrædelse af reglerne i dronebekendtgørelsen og eventuelle andre relevante regler alene straffes med bøde, vil dette dog ikke i sig selv opfylde kriterierne for anvendelse af retsplejelovens § 791 c, stk. 1. Hjemlen vil således alene kunne bringes i anvendelse i tilfælde, hvor en drone anvendes på en sådan måde, at de i bestemmelsen fastsatte krav til strafferammer og farevurdering er opfyldt.

2.1.2.2. Forsvarsloven

Lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. (forsvarsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017, regulerer Forsvarets formål, opgaver og organisation m.v.

Efter forsvarslovens § 4 skal forsvaret kunne konstatere og afvise krænkelse af dansk suverænitet og varetage myndighedsopgaver. Med hjemmel i denne bestemmelse kan Forsvaret som led i afvisningsberedskabet og håndhævelsen af dansk suverænitet bl.a. neutralisere droner, der måtte blive benyttet til at krænke dansk suverænitet, herunder ved at krænke dansk territorialhøjhed.

Derudover følger det af forsvarslovens § 17, stk. 1, nr. 3, at forsvarsministeren under krig eller andre ekstraordinære forhold kan regulere og kontrollere lufttrafik inden for dansk luftrum og uden for dette udøve kontrol med danske flys lufttrafik. Lufttrafik omfatter også flyvning med droner, som derfor vil være omfattet af bestemmelsen, der dog som nævnt kun finder anvendelse under krig eller andre ekstraordinære forhold.

Forsvarsloven indeholder ikke i øvrigt hjemmel til at neutralisere droner.

2.1.2.3. Straffeloven

Neutralisering af droner ved militære områder m.v. vil efter omstændighederne kunne omfattes af straffelovens § 13 om nødværge.

Det følger af straffelovens § 13, stk. 1, at handlinger

foretagne i nødværge er straffri, for så vidt de har været nødvendige for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.

Det vil være domstolene, som i sidste ende vil skulle foretage vurderingen af, om en handling, såsom neutraliseringen af en drone, var en straffri nødværgehandling i den pågældende situation.

2.1.2.4. Radioudstysloven og frekvensloven

Det udstyr, som Forsvaret vil skulle anvende til brug for elektroniske modforanstaltninger mod droner, vil som udgangspunkt være omfattet af lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold (radioudstysloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 22. juni 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 1555 af 12. december 2023.

Radioudstysloven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU af 16. april 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet og om ophævelse af direktiv 1999/5/EF (radioudstysdirektivet), og direktiv 2014/30/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet).

Efter radioudstysdirektivets artikel 1, stk. 3, finder direktivet imidlertid ikke anvendelse på radioudstyr, der udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende den offentlige sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed, herunder statens økonomiske stabilitet, hvis der er tale om aktiviteter, der vedrører statslige sikkerhedsanliggender, eller med statens aktiviteter på det strafferetlige område.

Radioudstysloven indeholder bestemmelser om apparater og radioudstyr, som bringes i omsætning og gøres tilgængelige på markedet, og på apparater, radioudstyr og faste anlæg, som tilsluttes og anvendes.

Det følger af radioudstyslovens § 1, stk. 5, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) fastsætter nærmere regler om, at loven eller dele heraf ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, der udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende forsvar.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til radioudstyslovens § 1, stk. 5, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 92, som fremsat den 16. december 2015, side 26, at det alene er produkter, som er udviklet, konstrueret og fremstillet til militære formål og udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende forsvar, der er omfattet af undtagelsen.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til radioudstyslovens § 1, stk. 5, at erhvervsdrivende kan sælge apparater, faste anlæg eller radioudstyr til forsvar, selvom de pågældende produkter ikke er i overensstemmelse med lovforslaget eller regler udstedt i medfør heraf, under forudsætning af, at produkterne er udviklet, konstrueret og frem-

stillet til militære formål og alene anvendes af forsvar i forbindelse med dets aktiviteter.

Bestemmelsen er udmøntet i § 1, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1710 af 12. december 2023 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, hvoraf fremgår, at radioudstysloven og bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, som udelukkende anvendes i forbindelse med forsvars aktiviteter.

Det udstyr, som Forsvaret vil anvende til brug for elektroniske modforanstaltninger mod droner, vil som udgangspunkt være omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der vil kunne opstå situationer, hvor Forsvaret har brug for at anskaffe udstyr, der ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i bekendtgørelsens § 1, stk. 3, hvorefter udstyret vil være omfattet af loven og bekendtgørelsen.

Det følger af radioudstyslovens § 3 og § 17, stk. 1, nr. 2, at et apparat eller radioudstyr skal være konstrueret således, at apparatet eller radioudstyret ikke frembringer kraftigere elektromagnetiske forstyrrelser, end at andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr kan fungere efter hensigten.

I det omfang de apparater eller radioudstyr (f.eks. jamming-udstyr), som Forsvaret vil anvende til brug for elektroniske modforanstaltninger mod droner, er omfattet af radioudstysloven, vil det ikke være lovligt for Forsvaret at anvende dem.

Derudover kan der ved anvendelse af elektroniske modforanstaltninger, som f.eks. jamming, anvendes udstyr, der tilsigtet udsender radiofrekvenser med henblik på at forstyrre andre produkters signal, herunder en drone. En sådan anvendelse af radiofrekvenser er reguleret i lov om radiofrekvenser (frekvensloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 151 af 7. januar 2021.

Frekvensloven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning).

Ifølge direktivets artikel 1, stk. 3, litra c, berører direktivet imidlertid ikke tiltag, der gennemføres af medlemsstaterne ud fra hensynet til den offentlige orden og den offentlige sikkerhed og til forsvar.

Det følger af frekvenslovens § 6, stk. 1, at anvendelse af radiofrekvenser alene kan ske på grundlag af tilladelse udstedt af Energistyrelsen (nu Digitaliseringsstyrelsen), jf. dog frekvenslovens § 6, stk. 2-5.

Det følger af frekvenslovens § 6, stk. 2, at Energistyrelsen (nu Digitaliseringsstyrelsen) fastsætter regler om, at visse radiofrekvenser kan anvendes uden tilladelse, og fastsætter regler for denne anvendelse.

Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1234 af 25. november 2024 om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. de nærmere rammer for tilladelsesfri anvendelse af frekvenser.

Det følger af frekvenslovens § 6, stk. 4, at klima-, energi-

og forsyningsministeren (nu digitaliseringsministeren) efter forhandling med forsvarsministeren kan fastsætte regler om forswarets anvendelse af radiofrekvenser, herunder at forswarets anvendelse af radiofrekvenser kan ske uden tilladelse.

Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 689 af 10. juni 2024 om forswarets anvendelse af radiofrekvenser. Bekendtgørelsen fastsætter regler for Forsvarets anvendelse af radiofrekvenser, der er afsat til eksklusiv militær anvendelse. Bekendtgørelsen fastsætter derimod ikke regler om, at Forsvaret kan anvende øvrige radiofrekvenser uden tilladelse.

2.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Efter Forsvarsministeriets opfattelse er der i gældende ret ikke den fornødne hjemmel for Forsvaret til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved militære områder m.v.

Forsvarslovens § 4 vil typisk ikke kunne anvendes, idet den forudsætter, at droneaktiviteten kan tilskrives en fremmed stats suverænitetskrænkende handling. Forsvarslovens § 17 forudsætter, at der er tale om krig eller andre ekstraordinære forhold.

Forsvarets neutralisering af droner vil således i dag i praksis skulle ske inden for rammerne af straffelovens § 13 om nødværge. For at straffelovens § 13 kan anvendes, vil neutraliseringen af dronen bl.a. skulle være nødvendig for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb.

Imidlertid vil der for Forsvaret dels være behov for at kunne neutralisere droner, som udgør en spionagerisiko, dels være behov for at kunne neutralisere eventuelle angrebsdroner på et tidspunkt, hvor et egentligt angreb endnu ikke vil kunne anses for overhængende eller påbegyndt.

Set i lyset af den stigende trussel, som droner generelt udgør, er der således efter Forsvarsministeriets opfattelse behov for, at Forsvaret fremadrettet har hjemmel til at kunne neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning.

Det er således afgørende for beskyttelsen af Forsvaret og allierede styrker her i landet, samt for den ydre bevogtning af de kongelige slotte og palæer, at Forsvaret har mulighed for at reagere hurtigt og effektivt på droner, der ulovligt befinder sig ved militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen er flyveforbud.

Forsvarsministeriet har overvejet, om der som led i den foreslåede hjemmel bør etableres en ordning, hvor Forsvaret skal indhente en retskendelse, forinden en drone neutraliseres.

Det vil imidlertid sjældent være praktisk muligt at indhente en retskendelse forud for neutralisering af en drone, idet der så godt som altid vil være tale om en akut opstået situation, hvor øjemedet ville forspildes, hvis Forsvaret skulle afvente rettens kendelse.

I det omfang de apparater eller radioudstyr (f.eks. jamming-udstyr), som Forsvaret vil anvende til brug for elektroniske modforanstaltninger mod droner, er omfattet af radioudstysloven, vil det i dag ikke være lovligt for Forsvaret at anvende dem.

Det er derfor Forsvarsministeriets opfattelse, at radioudstysloven bør fraviges for at muliggøre Forsvarets neutralisering af droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved militære områder m.v.

Frekvensloven er som udgangspunkt til hinder for Forsvarets brug af elektroniske modforanstaltninger mod droner. Det er derfor Forsvarsministeriets opfattelse, at frekvensloven bør fraviges for at muliggøre Forsvarets neutralisering af droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved militære områder m.v.

Det er i øvrigt Forsvarsministeriets opfattelse, at Forsvaret tillige i øvelsesøjemed efter samtykke fra droneejeren eller fjernpiloten bør kunne neutralisere droner, der befinder sig i de zoner ved militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen er flyveforbud.

Da der i øvelsessituationer typisk vil være tale om neutralisering af egne eller samarbejdspartneres droner, kræver dette som udgangspunkt ikke hjemmel. Ved brug af elektroniske modforanstaltninger som led i øvelsesaktivitet kan der imidlertid være behov for en undtagelse fra reglerne i radioudstysloven og frekvensloven.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Forsvaret får hjemmel til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning. Det svarer til de militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen er fastsat flyveforbudszoner.

Ved ulovlig flyvning forstås flyvning i strid med dronebekendtgørelsens flyveforbudszone samt flyvning i strid med en eventuel tilladelse eller dispensation meddelt efter dronebekendtgørelsen. Eksempelvis vil droneaktivitet til formål, der ikke er omfattet af tilladelsen eller dispensationen – såsom spionage mod Forsvaret – være ulovlig.

Det bemærkes, at der er tale om eksisterende flyveforbudszone, og der er således ikke tale om en ændring af gældende ret i forhold til, hvor flyvning med droner må ske.

Forsvaret vil med den foreslåede ordning få frit valg i forhold til, hvilke midler Forsvaret anvender til at neutralisere en drone. Forsvaret vil i den forbindelse kunne neutralisere droner gennem bl.a. påvirkning, forstyrrelse, uskadeliggørelse og tilintetgørelse af dronen. Neutralisering vil således skulle fortolkes bredt.

I dag vil neutralisering eksempelvis kunne ske ved kinetiske modforanstaltninger, såsom fysisk nedskydning eller indfangning, eller elektroniske modforanstaltninger, såsom jamming (udsendelse af elektromagnetiske bølger, som forstyrrer styringssignalet mellem dronen og fjernpiloten), spoofing (udsendelse af f.eks. GPS-styringssignaler, hvor-

ved dronen omdirigeres) eller cyber-takeover (hvor dronen kan tvinges til at flyve til en forudbestemt landingszone eller flyve retur til dronens "hjem-position").

Forsvaret vil desuden som led i neutraliseringen af droner kunne detektere og identificere droner. Den foreslåede ordning giver dog ikke hjemmel til, at Forsvaret i forbindelse med identificering og detektering af droner kan foretage indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Det forudsættes, at Forsvaret vil koordinere med øvrige relevante myndigheder, herunder navnlig politiet, for at sikre, at øvrige myndigheders droner identificeres, således at disse ikke forveksles med droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone.

Det forudsættes derudover, at Forsvaret i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip vil anvende den mindst indgribende foranstaltning m.v. blandt dem, der er egnede, og at foranstaltningen m.v. skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges. Det betyder også, at eksempelvis fysisk nedskydning, der indebærer, at dronen bliver ødelagt, alene vil kunne anvendes i situationer, hvor andre mindre indgribende foranstaltninger ikke vurderes formålstjenlige, eller hvor tiden ikke tillader mindre indgribende foranstaltninger.

Forsvarets neutralisering af droner vil herudover skulle tilrettelægges på en måde, hvorefter der alene vil være en lav risiko for, at udenforstående bliver påvirket af Forsvarets aktiviteter.

For at kunne etablere og vedligeholde et retvisende risikobillede vil Forsvaret sikre, at der er en løbende dialog med relevante interessenter, herunder eksempelvis repræsentanter for civile lufthavne, som ligger i nærheden af militære områder m.v., og telebranchen.

Det forudsættes i den forbindelse, at Forsvaret vil udarbejde klare procedurer for risikohåndtering, herunder for koordination og kommunikation.

Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at Forsvarets neutralisering af droner ved brug af eksempelvis jamming vil kunne forårsage forstyrrelser i telenet og -tjenester af kortere varighed. Forsvaret vil derfor i relevant omfang orientere interessenter, herunder repræsentanter for telebranchen, såfremt Forsvaret vurderer, at brugen af eksempelvis jamming må antages at have forårsaget forstyrrelser i telenet og -tjenester. Forsvaret vil dog kunne undlade at foretage en sådan orientering, såfremt hensyn til statens sikkerhed taler derimod.

Det foreslås desuden, at Forsvaret i øvelsesøjemed får hjemmel til efter samtykke fra droneejereren eller fjernpiloten at neutralisere droner, der befinder sig i de zoner ved militære områder m.v., hvor der efter dronebekendtgørelsen er flyveforbud.

Begrebet fjernpilot skal forstås i overensstemmelse med definitionen i dronebekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 9, hvorefter en fjernpilot skal forstås som en fysisk person, der er ansvarlig for sikker udførelse af en flyvning af en drone ved at betjene dets styregrejer enten manuelt eller, når dronen

flyver automatisk, ved at overvåge dets kurs og til enhver tid være i stand til at gribe ind og ændre kursen.

Det forudsættes, at Forsvaret i øvelsesøjemed vil tilrettelægge neutralisering af droner, således at der vil være en meget lav risiko for, at udenforstående påvirkes.

Desuden foreslås det, at radioudstysloven og frekvensloven ikke skal finde anvendelse på Forsvarets aktiviteter efter den foreslåede ordning.

Den foreslåede fravigelse af radioudstysloven vil medføre, at Forsvaret til brug for neutralisering af droner efter den foreslåede ordning vil kunne anvende apparater eller radioudstyr, der udsender elektromagnetiske bølger, som vil kunne forstyrre øvrige apparater eller radioudstyr, der anvender samme frekvens.

Den foreslåede fravigelse af frekvensloven vil medføre, at Forsvaret til brug for neutralisering af droner efter den foreslåede ordning vil kunne anvende radiofrekvenser, som andre har tilladelse til at benytte, eller anvende radiofrekvenser, som må anvendes uden tilladelse efter bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v., i strid med de rammer, som i medfør af bekendtgørelsen gælder for den tilladelsesfri anvendelse af de pågældende radiofrekvenser.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Principperne for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. februar til den 7. marts 2025 (29 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Dansk

Erhverv (DroneDanmark), Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Regioner, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Færøernes Landsstyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Modelflyvning Danmark,

Naalakkersuisut via Rigsombudsmanden på Grønland, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Retspolitisk Forening, Rådet for Større Flyvesikkerhed, Samtlige byretspræsidenter, SMVdanmark, Statsadvokaten i København, Statsadvokaten i Viborg, Teknologisk Institut og UAS Denmark.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forsvaret har ikke i dag den fornødne hjemmel til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved militære områder m.v.

Det følger af § 4 i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017 (forsvarsloven), at forsvaret skal kunne konstatere og afvise krænkelse af dansk suverænitet og varetage myndighedsopgaver. Forsvaret kan således som led i afvisningsberedskabet og håndhævelsen af dansk suverænitet neutralisere droner, der måtte blive benyttet til at krænke dansk suverænitet, herunder ved at krænke dansk territorialhøjhed. Forsvarslovens § 4 vil typisk ikke kunne anvendes til neutralisering af droner, der ulovligt befinder sig ved militære områder m.v., idet den forudsætter, at droneaktivi-

teten kan tilskrives en fremmed stats suverænitetskrænkende handling.

Derudover følger det af forsvarslovens § 17, stk. 1, nr. 3, at forsvarsministeren under krig eller andre ekstraordinære forhold kan regulere og kontrollere lufttrafik inden for dansk luftrum og uden for dette udøve kontrol med danske flys lufttrafik. Forsvarslovens § 17 vil typisk ikke kunne anvendes til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig ved militære områder m.v., idet bestemmelsen forudsætter, at der er tale om krig eller andre ekstraordinære forhold.

Efter omstændighederne vil Forsvaret kunne anvende straffelovens § 13 om nødværge til at neutralisere droner ved militære områder m.v. Det følger således af straffelovens § 13, stk. 1, at handlinger foretagne i nødværge er straffri, for så vidt de har været nødvendige for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.

Det udstyr, som Forsvaret vil anvende til brug for elek-

troniske modforanstaltninger mod droner, er omfattet af lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold (radioudstysloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 958 af 22. juni 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 1555 af 12. december 2023. Loven indeholder bestemmelser om apparater og radioudstyr, som bringes i omsætning og gøres tilgængelige på markedet, og på apparater, radioudstyr og faste anlæg, som tilsluttes og anvendes.

Det følger af radioudstyslovens § 1, stk. 5, at Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (nu Digitaliseringsstyrelsen) fastsætter nærmere regler om, at loven eller dele heraf ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, der udelukkende anvendes i forbindelse med aktiviteter vedrørende forsvaret.

Bestemmelsen er udmøntet i § 1, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1710 af 12. december 2023 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, hvoraf fremgår, at radioudstysloven og bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på apparater, faste anlæg og radioudstyr, som udelukkende anvendes i forbindelse med forsvarets aktiviteter.

Det udstyr, som Forsvaret vil anvende til brug for elektroniske modforanstaltninger mod droner, vil som udgangspunkt være omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der vil kunne opstå situationer, hvor Forsvaret har behov for at anskaffe udstyr, der ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i bekendtgørelsens § 1, stk. 3, og at udstyret derfor vil være omfattet af loven og bekendtgørelsen.

Det følger af radioudstyslovens § 3 og § 17, stk. 1, nr. 2, at et apparat eller radioudstyr skal være konstrueret således, at apparatet eller radioudstyret ikke frembringer kraftigere elektromagnetiske forstyrrelser, end at andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr kan fungere efter hensigten.

Ved anvendelse af elektroniske modforanstaltninger som f.eks. jamming, kan der anvendes udstyr, som tilsigtet udsender radiofrekvenser med henblik på at forstyrre andre produkters signal, herunder en drone. Anvendelsen af radiofrekvenser er reguleret i lov om radiofrekvenser (frekvensloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 151 af 7. januar 2021.

Det følger af frekvenslovens § 6, stk. 1, at anvendelse af radiofrekvenser, alene kan ske på grundlag af tilladelse udstedt af Energistyrelsen (nu Digitaliseringsstyrelsen), jf. dog frekvenslovens § 6, stk. 2-5.

Det følger af frekvenslovens § 6, stk. 2, at Energistyrelsen (nu Digitaliseringsstyrelsen) fastsætter regler om, at visse radiofrekvenser kan anvendes uden tilladelse, og fastsætter regler for denne anvendelse.

Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1234 af 25. november 2024 om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. de nærmere rammer for tilladelsesfri anvendelse af frekvenser.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 15 a i forsvarslovens kapitel 5, som vil give Forsvaret hjemmel til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved militære områder m.v.

Det foreslås med bestemmelsen i § 15 a, stk. 1, at forsvaret kan neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flåde fartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civilisteslotte under forsvarets bevogtning.

Det bemærkes, at militære flyvestationer vil være omfattet af begrebet militære områder i den foreslåede bestemmelse i § 15 a, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsvaret, for så vidt angår militære områder m.v., mere effektivt vil kunne håndhæve de til enhver tid gældende flyveforbudszoner. I dag er flyveforbudszonerne oplistet i bekendtgørelse nr. 1649 af 12. december 2023 om supplerende bestemmelser til gennemførelsesforordning (EU) 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer (droner bekendtgørelsen).

Forsvaret vil med den foreslåede bestemmelse få frit valg i forhold til, hvilke midler Forsvaret anvender til at neutralisere en drone. Forsvaret vil i den forbindelse kunne neutralisere droner gennem bl.a. påvirkning, forstyrrelse, uskadiggørelse og tilintetgørelse af dronen. Neutralisering vil således skulle fortolkes bredt.

I dag vil neutralisering eksempelvis kunne ske ved kinetiske modforanstaltninger, såsom fysisk nedskydning eller indfangning, eller elektroniske modforanstaltninger, såsom jamming (udsendelse af elektromagnetiske bølger, som forstyrrer styringssignalet mellem dronen og fjernpiloten), spoofing (udsendelse af f.eks. GPS-styringssignaler, hvorved dronen omdirigeres) eller cyber-takeover (hvor dronen kan tvinges til at flyve til en forudbestemt landingszone eller flyve retur til dronens "hjem-position").

Forsvaret vil desuden som led i neutraliseringen af droner kunne detektere og identificere droner. Den foreslåede ordning giver dog ikke hjemmel til, at Forsvaret i forbindelse med identificering og detektering af droner kan foretage indgreb i rettigheder omfattet af grundlovens § 72.

Det forudsættes, at Forsvaret vil koordinere med øvrige relevante myndigheder, herunder navnlig politiet, for at sikre, at øvrige myndigheders droner identificeres, således at disse ikke forveksles med droner, som ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone.

Det forudsættes derudover, at Forsvaret i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip vil anvende den mindst indgribende foranstaltning m.v. blandt dem, der er egnede, og at foranstaltningen m.v. skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges. Det betyder også, at eksempelvis fysisk nedskydning, der indebærer, at dronen bliver ødelagt, alene vil kunne anvendes i situationer, hvor andre mindre indgribende foranstaltninger ikke vurderes formålstjenlige, eller hvor tiden ikke tillader mindre indgribende foranstaltninger.

Forsvarets neutralisering af droner vil skulle tilrettelægges på en måde, hvorefter der alene vil være en lav risiko for, at udenforstående bliver påvirket af Forsvarets aktiviteter.

For at kunne etablere og vedligeholde et retvisende risiko-

billede vil Forsvaret sikre, at der er en løbende dialog med relevante interessenter, herunder eksempelvis repræsentanter for civile lufthavne, som ligger i nærheden af militære områder m.v., og telebranchen.

Det forudsættes i den forbindelse, at Forsvaret vil udarbejde klare procedurer for risikohåndtering, herunder for koordination og kommunikation.

Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at Forsvarets neutralisering af droner ved brug af eksempelvis jamming vil kunne forårsage forstyrrelser i telenet og -tjenester af kortere varighed. Forsvaret vil derfor i relevant omfang orientere interessenter, herunder repræsentanter for telebranchen, såfremt Forsvaret vurderer, at brugen af eksempelvis jamming må antages at have forårsaget forstyrrelser i telenet og -tjenester. Forsvaret vil dog kunne undlade at foretage en sådan orientering, såfremt hensyn til statens sikkerhed taler derimod.

Et eventuelt erstatningsansvar i forbindelse med Forsvarets neutralisering af droner – herunder såfremt en drone beskadiges – vil skulle vurderes efter de almindelige regler for offentlige myndigheders erstatningsansvar.

Droner, der er kommet i Forsvarets varetægt gennem neutralisering, vil i relevant omfang blive overdraget til politiet med henblik på efterforskning og retsforfølgelse af eventuelle strafbare forhold.

Det foreslås med bestemmelsen i § 15 a, stk. 2, at forsvaret i øvelsesøjemed efter samtykke fra droneejeren eller fjernpilotten kan neutralisere droner, der befinder sig i de zoner, der er nævnt i stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forsvaret i øvelsesøjemed vil kunne træne neutralisering af droner ved militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt ved civillisteslotte under Forsvarets bevogtning, således at Forsvarets personel vil kunne oparbejde viden om og erfaring heri.

Øvelsesøjemed vil både omfatte test af udstyr i forbindelse med bl.a. anskaffelse og udvikling heraf, øvelser med civile og militære samarbejdspartnere, herunder allierede, samt daglig træning og uddannelsesaktiviteter. Det vil være et krav, at neutralisering af droner sker efter samtykke fra droneejeren eller fjernpilotten. I praksis vil Forsvaret i øvelsessituationer typisk benytte egne eller allieredes droner, og der vil derfor ikke være behov for at indhente et formelt samtykke.

Det forudsættes, at Forsvaret i øvelsesøjemed vil tilrettelægge neutralisering af droner, således at der vil være en meget lav risiko for, at udenforstående påvirkes.

Det foreslås med bestemmelsen i § 15 a, stk. 3, at lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser ikke finder anvendelse på forsvarets aktiviteter efter stk. 1 og 2.

Bestemmelsen har bl.a. til formål at sikre, at Forsvaret vil kunne bruge de nødvendige midler til at neutralisere droner, der ulovligt flyver, ved militære områder m.v.

Den foreslåede fravigelse af radioudstysloven vil indebære, at Forsvaret til brug for neutralisering af droner efter det foreslåede stk. 1, vil kunne anvende apparater eller radioudstyr, der udsender elektromagnetiske bølger, som vil kunne forstyrre øvrige apparater og radioudstyr, der anvender samme frekvens. Det samme vil gøre sig gældende i øvelsesøjemed efter det foreslåede stk. 2.

Dette vil være en fravigelse af radioudstyslovens § 3 og § 17, stk. 1, nr. 2, hvorefter et apparat eller radioudstyr skal være konstrueret, så apparatet eller radioudstyret ikke frembringer kraftigere elektromagnetiske forstyrrelser, end at andre apparater, faste anlæg eller radioudstyr kan fungere efter hensigten.

Den foreslåede fravigelse af frekvensloven vil medføre, at Forsvaret til brug for neutralisering af ulovlige droner efter det foreslåede stk. 1 kan anvende radiofrekvenser, som andre har tilladelse til at benytte, eller anvende radiofrekvenser, som må anvendes uden tilladelse efter bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v., i strid med de rammer, som i medfør af bekendtgørelsen gælder for den tilladelsesfri anvendelse af de pågældende radiofrekvenser. Det samme vil gøre sig gældende i øvelsesøjemed efter det foreslåede stk. 2.

Dette vil være en fravigelse af frekvenslovens § 6, stk. 1, hvorefter anvendelse af radiofrekvenser som udgangspunkt alene kan ske på grundlag af tilladelse udstedt af Digitaliseringsstyrelsen (tidligere Energistyrelsen) og på grundlag af de bestemmelser, som er fastsat i medfør af frekvenslovens § 6, stk. 2.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 24. maj 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 708 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. § 15 a affattes således:

»§ 15 a. Forsvaret kan neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone, ved henholdsvis militære områder, midlertidige militære områder, flådefartøjer, militære luftfartøjer og afmærkede militærkolonner samt civilist-slotted under forsvarets bevogtning.

Stk. 2. I øvelsesøjemed kan forsvaret efter samtykke fra droneejeren eller fjernpiloten neutralisere droner, der befinder sig i de zoner, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold og lov om radiofrekvenser finder ikke anvendelse på forsvarsaktiviteter efter stk. 1 og 2.«